

“BUXORO SUV TA’MINOTI” MCHJ KORXONASINING UMUMIQTISODIY HOLATI

Toshov Mirzabek Hakimovich

Osiyo xalqaro universiteti

Raximova Lolaxon Avazovna

Osiyo xalqaro universiteti

Annotatsiya: Inqirozga qarshi boshqaruvda moliyaviy menejment alohida rol o'ynaydi, bu tadbirkorlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlashning strategik va taktik elementlarining kombinatsiyasini ifodalaydi, pul oqimlarini boshqarish va optimal moliyaviy echimlarni topish imkonini beradi. Mablag'lar ustidan nazoratni ta'minlash har qanday korxona, ayniqsa inqiroz bosqichida bo'lgan korxona uchun juda zarurdir.

Odatda inqirozga qarshi boshqaruv tizimining bir qismi sifatida korxonaning inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruvining quyi tizimi, shu jumladan dastlabki tashxisning moliyaviy usullari va korxonani bankrotlikdan himoya qilish choralari ishlab chiqiladi.

Kalit so'zlar: Inqiroz, bankrotlik, pul oqimlari, korxona

Inqirozga qarshi moliyaviy menejment - bu mumkin bo'lgan yoki rivojlanayotgan inqiroz sharoitida korxonaning moliyaviy nochorligini oldini olish va (yoki) bartaraf etish jarayonidir. Inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruvning asosiy maqsadi to'lov qobiliyatsizligini oldini olish va (yoki) tezda tiklash va moliyaviy barqarorlikni tiklash, korxonaning moliyaviy ahvolini inqirozdan chiqish yo'lini ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirishdir. Shu maqsaddan kelib chiqib, korxonaning umumiy moliyaviy strategiyasi doirasida inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruv siyosati shakllantiriladi. U bankrotlik ehtimolini bashorat qilish usullari va modellarini hamda xo'jalik yurituvchi sub'yektning inqirozdan chiqishini ta'minlaydigan moliyaviy sog'lomlashtirish mexanizmlarini o'z ichiga oladi.

Buxoro shahri aholisi uchun markazlashtirilgan suv ta'minotini qurish loyihalari 1927 yilda O'rta Osiyoda birinchi bo'lib o'sha paytdagi O'zbekiston Xalq Ijroiya Qo'mitasi Kengashi raisi F.Xo'jayev tashabbuslari bilan bog'liq bo'lib hisoblanadi. Dastlabki loyihalar 1927-yil 6-sentabrda Buxoro shahar Soveti okrug ijroiya qo'mitasi tomonidan hukumatga tasdiqlash uchun taqdim etilgan va ushbu sohada yetakchi mutaxassislardan qurilish muhandisi Gerzon (ismi va otasining ismi to'g'risida ma'lumot saqlanmagan) taklif qilingan. Loyihaga ko'ra, Buxoro shahrini suv bilan ta'minlash 25 yilga mo'ljallangan bo'lib, uning quvvati kuniga 3000 m³ bo'lgan.

Qal'a ichidagi aholi uchun dastlabki quvvat bir kishi boshiga kuniga 35 litr suv, Qal'a tashqarisida esa 25 litr suv bo'lgan. O'sha paytda Buxoro shahri qal'asida 50 ming, Qal'aning tashqarisida 70 ming kishi istiqomat qilgan. Dastlabki suv manbai Zarafshon daryosining Qorako'l irmog'i, keyinroq Zarafshon daryosining Juizar irmog'i bo'lgan. Zarafshon suv olish inshooti gorizontall cho'ktirgichlar, vertikal cho'ktirgichlar, filtrlash

stansiyasi va 500 m³ hajmli toza suv omboridan iborat bo'lib, ularda suvni zararsizlantirish ishlari olib borilgan. Keyin diametri 300 mm va uzunligi 9 km bo'lgan magistral suv quvuri bo'ylab II-ko'targichli nasoslar yordamida Buxoro shahri "Ark" va "Bolo Xovuz" me'moriy tarixiy obidalari yaqinida joylashgan "Shixov minorasi" suv minorasiga suv yetkazib berilgan, so'ngra suv Buxoro shahrining turli nuqtalarida joylashgan maxsus budkalarga (suv dispenser) tashilgan, shundan so'ng suv maxsus talonlar orqali aholiga sotilgan.

Shu kungacha suv ta'minoti tizimi 4 marta rekonstruksiya qilindi.

- **1940**-yillarda. quvvati kuniga 5000 kub metrgacha.
- **1960**-yillarda. quvvati kuniga 40 000 kub metrgacha.
- **1980**-yillarda. quvvati kuniga 200 000 kub metrgacha.
- **2010** yilda quvvati kuniga 300 000 kub metrgacha.

"Buxoro suv ta'minoti" MChJ korxonasi umumiy moliyaviy natijalar tahlili

Ko'rsatkich nomi	2019 yil	2020 yil	2021 yil	2022 yil	2023 yil
Mahsulotlarni (tovarlar, ishlar va xizmatlar) sotishdan olingan sof daromad	51504806	60743246	100549154	86815681	94078013
Sotilgan mahsulot tannarxi (tovarlar, ishlar, xizmatlar)	54410564	53509096	80786134	65772644	80641857
Mahsulotlarni (tovarlar, ishlar va xizmatlar) sotishdan olingan yalpi foyda (010-020 qator)	-2905758	7234150	19763020	21043037	13436156
Davr xarajatlari jami: (050+060+070+080) shu jumladan.	5641799	15560598	9883184	7768917	21993619
Sotish xarajatlari		2647326	198287	277800	5189177
Ma'muriy xarajatlar	2686389	9161440	4785070	4517742	10987635
Boshqa operatsion xarajatlar	2955410	3751832	4899827	2973375	5816807
Kelajakda soliq solinadigan bazadan chiqarilgan hisobot davrining xarajatlari					
Asosiy faoliyatdan olingan boshqa daromadlar	483372	428219	1178258	687738	478084

Jami asosiy faoliyatdan olingan foyda: (030-040+090 qator)	-2422386	29296656	11058094	13961858	-8079379
Moliyaviy faoliyatdan olingan daromadlar jami: (120+130+140+150+160 qator), shu jumladan:	13940	16041	5407146	13983631	181476
Dividend daromadi					
Foiz ko'rinishdagi daromad	13940	16041	60769	23670	181476
Uzoq muddatli ijara (lizing)dan olingan daromadlar					
Valyuta farqlaridan olingan daromadlar			5346377	13959961	
Moliyaviy faoliyatdan olingan boshqa daromadlar					
Moliyaviy faoliyat uchun xarajatlar (180+190+200+210 qator)	9337592	45446347	59304359	48992700	105388221
Foizlar bo'yicha xarajatlar	6317687	2360541	9363741	14762214	7641977
Uzoq muddatli lizing (lizing) bo'yicha foizlar ko'rinishidagi xarajatlar					
Valyuta farqlaridan zararlar	3019905	43085806	49940618	34230486	97746244
Moliyaviy faoliyat uchun boshqa xarajatlar					
Umumiy tadbirkorlik faoliyatidan olingan foyda (zarar) (100+110-170 qator)	-9323652	-45430306	-42839119	-13278294	-105206745
Favqulodda daromadlar va yo'qotishlar	3297762			12108605	
Daromad solig'ini (foyda) to'lashdan oldingi foyda (zarar) (220 + / - 230 qator)	-3297762	-45430306	-42839119	-12108605	-105206745
Daromad solig'i (foyda)					

Foydadan olinadigan boshqa soliqlar va yig'irlar					
Hisobot davrining sof foydasi (zarar) (240-250-260-betlar)	-3297762	-45430306	-42839119	-12108605	-105206745

“Buxoro suv ta’minoti” MChJ korxonasining 2019-2023 yillardagi daromad va xarajatlarining iqtisodiy tahlili quyidagi asosiy xulosalarni berishga asos bo’ladi. 2019-yilda mahsulot sotishdan tushgan sof tushum 51 504 806 so’mni tashkil etdi, sotilgan mahsulotning ishlab chiqarish xarajatlari 54 410 564 so’mni tashkil etdi.

Shunday qilib, mahsulot sotishdan olingan yalpi zarar 2 905 758 so’mga yetdi. Davr xarajatlari jami 5 641 799 so’mni, ma’muriy xarajatlar 2 686 389 so’m, boshqa operatsion xarajatlar – 2 955 410 so’mni tashkil etdi. Asosiy faoliyatdan olingan boshqa daromadlar 483 372 so’mni tashkil etdi.

2020 yilda mahsulot sotishdan tushgan sof tushum 60 743 246 so’mni tashkil etgani holda sotilgan mahsulot tannarxi 53 509 096 so’mni tashkil qilgan.

Mahsulot sotishdan olingan yalpi foyda 7 234 150 so’mni tashkil etdi. Davr xarajatlari jami 15 560 598 so’mni, shu jumladan sotish xarajatlari 2 647 326 so’m, ma’muriy xarajatlar 2 686 389 so’m, boshqa operatsion xarajatlar 2 955 410 so’mni tashkil etdi. Asosiy faoliyatdan olingan boshqa daromadlar 428 219 so’mni tashkil etgan. Asosiy faoliyatdan olingan foyda 29 296 656 so’mga yetdi.

2021 yilda mahsulot sotishdan tushgan sof tushum 100 549 154 so’mni, sotilgan mahsulot tannarxi esa 80 786 134 so’mni tashkil etdi. Mahsulot sotishdan olingan yalpi foyda 19 763 020 so’mni tashkil etdi.

Davr xarajatlari jami 9 883 184 so’mni, shu jumladan:

sotish xarajatlari - 198287 so’m,

ma'muriy xarajatlar - 4785070 so’m,

boshqa operatsion xarajatlar - 4899827 so’mni tashkil etdi.

Asosiy faoliyatdan olingan boshqa daromadlar 1 178 258 so’mni tashkil etdi. Asosiy faoliyatdan olingan foyda 11 058 094 so’mni tashkil etdi.

2022 yilda mahsulot sotishdan tushgan sof tushum 86 815 681 so’mni, sotilgan mahsulot tannarxi esa 65 772 644 so’mni tashkil etdi. Mahsulot sotishdan olingan yalpi foyda 21 043 037 so’mni tashkil etdi. Davr xarajatlari jami 7 768 917 so’mni, shu jumladan sotish xarajatlari – 277 800 so’m, ma'muriy xarajatlar – 4 517 742 so’m, boshqa operatsion xarajatlar – 2 973 375 so’mni tashkil etdi. Asosiy faoliyatdan olingan foyda 13 961 858 so’mni tashkil etdi.

2023 yilda mahsulot sotishdan tushgan sof tushum 94 078 013 so’mni, sotilgan mahsulot tannarxi esa 80 641 857 so’mni tashkil etdi. Mahsulot sotishdan olingan yalpi foyda 13 436 156 so’mni tashkil etdi. Davr xarajatlari jami 21 993 619 so’m, shu jumladan sotish xarajatlari 5 189 177 so’m, ma’muriy xarajatlar 10 987 635 so’m, boshqa

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

operatsion harajatlar 5 816 807 so'mni tashkil etdi. Asosiy faoliyatdan olingan boshqa daromadlar 478 084 so'mni tashkil etdi. Asosiy faoliyatning zarari miqdori 8 079 379 so'mni tashkil etdi.

Moliyaviy faoliyatdan olingan daromadlar:

- 2019 yilda 13 940 so'm;
- 2020 yilda 16 041 so'm;
- 2021 yilda 5 407 146 so'm;
- 2022 yilda 13 983 631 so'm;
- 2023 yilda 181476 so'mni tashkil etdi.

Jumladan, foiz daromadlari:

- 2019 yilda 13 940 so'm;
- 2020 yilda 16 041 so'm;
- 2021 yilda 60 769 so'm;
- 2022 yilda 23 670 so'm;
- 2023 yilda 181 476 so'mni tashkil qildi.

Valyuta farqlari bo'yicha daromadlar 2021 yilda 5 346 377 so'mni, 2022 yilda 13 959 961 so'm bo'ldi.

Moliyaviy faoliyat xarajatlari:

- 2019 yilda 9 337 592 so'm;
- 2020 yilda 45 446 347 so'm;
- 2021 yilda 59 304 359 so'm;
- 2022 yilda 48992700 so'm;
- 2023 yilda 105388221 so'mni tashkil etdi.

Foizlar shaklidagi xarajatlar:

- 2019 yilda 6 317 687 so'm;
- 2020 yilda 2 360 541 so'm;
- 2021 yilda 9 363 741 so'm;
- 2022 yilda 14 762 214 so'mni;
- 2023 yilda esa, 7641977 so'mni tashkil etdi.

Valyuta kursidagi farqlardan ko'rilgan zarar:

- 2019 yilda 3 019 905 so'm;
- 2020 yilda 43 085 806 so'm;
- 2021 yilda 49 940 618 so'm;
- 2022 yilda 34 230 486 so'm;
- 2023 yilda 97 746 244 so'mni tashkil qildi.

Oxirgi 5 yillik ma'lumotlar ko'rsatib turibdiki, ushbu korxona hamisha moliya yilini zarar bilan yakunlagan, jumladan, ushbu zararlar miqdorlari:

- 2019 yilda – 3 297 762 so'm;
- 2020 yilda – 45 430 306 so'm;
- 2021 yilda - 42 839 119 so'm;

- 2022 yilda -12 108 605 so'm;
- 2023 yilda -105 206 745 so'mlik zararlar miqdorlari qayd etilgan.

O'rganilayotgan barcha yillar soliq to'langungacha bo'lgan moliyaviy natijalar zarar bilan yakunlanganligi bois foyda (daromad) solig'i to'lovlari byudjetga to'lanmagan.

Shunday qilib, "Buxoro suv ta'minoti" MChj korxonasi mahsulot sotishdan tushgan sof daromad va asosiy faoliyatdan olingan foydaning o'sishi bo'yicha barqaror moliyaviy ahvolga ega. Biroq, yuqori moliyaviy xarajatlar va ortib borayotgan ma'muriy xarajatlar uzoq muddatda kompaniyaning moliyaviy holatiga salbiy ta'sir ko'rsatayotganligi aniq bo'lib ulgurgan. Korxona barqarorligini saqlab qolish va kelajakda rivojlanish uchun moliyaviy risklarni boshqarish va xarajatlarni optimallashtirishga e'tibor berishi kerak.

Xulosa

Buxoro shahri aholisi uchun markazlashtirilgan suv ta'minotini qurish loyihalari tarixi, uning amalga oshish evolyutsiyasi, "Buxoro suv ta'minoti" MChj korxonasining umumiy iqtisodiy-moliyaviy holatining oxirgi besh yillik ko'rsatkichlari tahlil qilingan. Tahlil davomida "Buxoro suv ta'minoti" MChj korxonasining davr xarajatlari, sotish xarajatlari, ma'muriy xarajatlar va boshqa operatsion xarajatlar ko'rib chiqilgan.

"Buxoro suv ta'minoti" MChj korxonasi o'tgan barcha yillar davomida soliq to'langungacha bo'lgan moliyaviy natijalar zarar bilan yakunlanganligi sababli foyda solig'i to'lovlarni budjetga to'lamagan. "Buxoro suv ta'minoti" MChj korxonasi mahsulot sotishdan tushgan sof daromad va asosiy faoliyatdan olingan foydaning o'sishi bo'yicha barqaror moliyaviy ahvolga ega ekanligi, ammo, yuqori moliyaviy xarajatlar va ortib borayotgan ma'muriy xarajatlar uzoq muddatda korxonaning moliyaviy holatiga salbiy ta'sir ko'rsatayotganligi aniqlangan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Hakimovich, T. M. (2024). KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH. *Miasto Przyszłości*, 55, 1458-1463.
2. Hakimovich, T. M. (2024). Personalni Rag'batlantirish. *Miasto Przyszłości*, 53, 524-531.
3. Hakimovich, T. M. (2024). ZAMONAVIY BOSHQARUV VA RAQAMLASHTIRISH.
4. Hakimovich, T. M. (2024). Xizmat Ko'rsatish Sohasida Aholi Bandligini Oshirishning Nazariy-Metodologik Asoslari. *Miasto Przyszłości*, 54, 987-995.
5. Hakimovich, T. M. (2024). XODIMLARNI BOSHQARISHDA KPI SAMARADORLIGI TAHLILI. *Gospodarka i Innowacje*, 46, 270-273.
6. Toshov, M. (2024). IQDISODIY NOCHOR KORXONALARNI MOLIYAVIY SOGLOMLASHTIRISHNING MOLIYA-KREDIT MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH. *Modern Science and Research*, 3(6).
7. Toshov, M. (2023). HR BOSHQARMASIDA KPI TIZIMI. *Modern Science and Research*, 2(12), 470-476.

8. Toshov, M. (2024). STRATEGIC MANAGEMENT OF HIGHER EDUCATION. *Modern Science and Research*, 3(2), 461-468.
9. Toshov, M. (2024). PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM. *Modern Science and Research*, 3(2), 603-608.
10. Toshov, M. (2024). MODERN MANAGEMENT AND DIGITALIZATION. *Modern Science and Research*, 3(5), 728-734.
11. Hakimovich, T. M. (2024). THE SYSTEM OF KEY PERFORMANCE INDICATORS AS A TOOL IMPROVEMENTS MANAGEMENT OF THE ORGANIZATION. *Gospodarka i Innowacje.*, 47, 353-358.
12. Hakimovich, T. M. (2024). KORPORATIV KORXONALARDA ISH O'RINLARINI YARATISH VA BANDLIKNI TA'MINLASHNING SAMARALI USULLARI.
13. Hakimovich, T. M. (2023). IQTISODIYOTDA MENEJMENTNING AHAMIYATI. *Gospodarka i Innowacje.*, 41, 84-87.
14. Hakimovich, T. M. (2023). TA'LIM TIZIMI BOSHQARUVIDA PEDAGOGIK TAHLIL. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 415-420.
15. Mirzabek, T. (2023). Marketing Kommunikasiyalari Tizimida Og'r Muloqotlar Xususiyatlari. *Innovations in Technology and Science Education*, 2(14), 388-391.
16. Rakhimova, L. (2024). THE CONCEPT OF 4P MARKETING. ELEMENTS OF THE MODEL. *Modern Science and Research*, 3(1), 812-816.
17. Lolakhon, R. (2024). APPLICATION OF THE 4P CONCEPT IN TOURISM. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 138-145.
18. Lolaxon, R. (2024). THE ROLE OF MARKETING STRATEGIES IN TOURISM POTENTIAL OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 11(11), 230-240.
19. Abidovna, A. S. (2024). COMMUNICATION PROCESS MANAGEMENT AS A TOOL TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF MODERN ORGANIZATIONS. *Gospodarka i Innowacje.*, 49, 211-217.
20. Abidovna, A. S. (2023). Special directions of tourism development in Bukhara region: problems and solutions. *Zien Journal of Social Sciences and Humanities*, 21, 51-55.
21. Supiyevna, B. M. (2024). O'ZBEKISTONDAGI XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH VA AHOLINI ISH BILAN BAND ETISH YO'LLARI. *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*, 4(08), 78-84.
22. Supiyevna, B. M. (2024). TIZIMIDA BANK FINANCIAL SERVICE NUMBER: DEVELOPMENT AND OLD TURGAN. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 379-385.
23. Jumayeva, Z. (2024). RAQAMLI IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING O'RNI VA UNING AHAMIYATI. *Modern Science and Research*, 3(6).
24. Bustonovna, J. Z. (2024). DEVELOPMENT OF DIGITAL ECONOMY AND ITS PROSPECTS. *Gospodarka i Innowacje.*, 48, 285-291.

MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS

25. Bazarova, M. S. (2022). FACTORS THAT ENSURE THE SUCCESSFUL IMPLEMENTATION OF A SYSTEM OF KEY PERFORMANCE INDICATORS IN THE.

26. Xudoynazarovich, S. A. (2024). KADRLAR BOSHQARUVI XUSUSIY OTMLARDA: XUSUSIYATLARI, YONDASHUVLARI VA MUAMMOLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 54, 70-77.

27. Shadiyev, A. (2024). PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM IN ENTERPRISES AND ORGANIZATIONS. *Modern Science and Research*, 3(8), 10-18.

28. Alisher, S. (2024). ACTUAL PROBLEMS OF DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 366-372.

29. Akbarovna, N. N. (2024). Oliy Ta'lim Muassasalarining Innovatsion Faoliyat Natijalarini Tijoratlashtirish Muammolari Va Ularni Hal Etish Yo 'Llari. *Miasto Przyszłości*, 54, 857-866.

30. Akbarovna, N. N. (2023). MULKCHILIK MUNOSABATLARINING JAMIYATDAGI TUTGAN O'RNI.

31. Naimova, N. (2024). THE COUNTRY'S ECONOMIC POTENTIAL IN DIGITAL ECONOMY AND E-COMMERCE DEVELOPMENT. *Modern Science and Research*, 3(2), 234-239.

32. Akbarovna, N. N. (2023). BULUTLI HISOBLASH TEXNOLOGIYALARINING IQTISODIYOTDA TURGAN ORNI. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 517-520.

33. Qudratova, G. M., & Sodiqova, N. T. (2024). RAQOBAT TUSHUNCHASI, UNING TURLARI VA USULLARI. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(2), 459-463.

34. Sodiqova, N. T., & Qudratova, G. M. (2024). TASHKILOTNING INNOVATSION FAOLIYATI SAMARALIGINI BAHOLASH. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(2), 286-294.

35. Qudratova, G. M. (2024). METHODOLOGY FOR ASSESSING THE COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 191-195.

36. Mahmudovna, Q. G. (2024). RAQOBAT STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISHDA RAQOBATNI BAHOLASH USULLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 48, 715-720.

37. Otkirovich, N. S. (2024). Yashil Iqtisodiyotda Raqamli Transformatsiya. *Miasto Przyszłości*, 54, 1356-1364.

38. qizi Bobojonova, M. J. (2023). AGROTURIZMNING IQTISODIYOTDA O 'RNI, SALOHIYATI VA INFRATUZILMASINI YAXSHILASH. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(8), 48-52.

39. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). AHOLINING O'ZINI OZI BANDLIGINI TA'MINLASHDA AUTSORSING YANGI SHAKLINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 59-64.

40. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. A. (2024). O'ZBEKISTONDA FRILANSERLIK VA AUTSORSERLIKNING RIVOJLANISH DARAJASI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 72-77.

41. Bobojonova, M. J., & Naimova, N. (2024). QISHLOQ XO 'JALIGINI KLASSTERLASHNING XORIJIY TAJRIBASI. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(3), 65-71.

42. Djurayeva, M. S. (2024). ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF A MODERN ENTERPRISE. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 11(12), 222-227.

43. Sadillovayeva, D. M. (2024). ROLE OF COMMERCIAL BANKS IN THE DEVELOPMENT OF THE MODERN ECONOMIC SYSTEM. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 11(11), 241-248.

44. Sadullayeva, D. M. (2024). BASICS OF DIGITAL MARKETING. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 160-166.

45. кизи Рахмонкулова, Н. О. (2023). КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИНИНГ ХУДУДЛАР ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ. "Экономика и туризм" международный научно-инновационный журнал, 6(14).

46. Nafisa, R. (2024). Formation of a Strategy for Sustainable Development of the National Economy. *Miasto Przyszłości*, 54, 764-771.

47. Rakhmonkulova, N. (2024). Prospects for the Development of the Economy of Uzbekistan. *JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY AND HUMAN RIGHTS*, 3(10), 37-44.

48. Turayevich, I. A. (2024). Milliy Iqtisodiyotga Xorijiy Investitsiyalarni Jalb Qilishda Soliqlarning O' Rni. *Gospodarka i Innowacje*, 53, 205-213.

49. Aziz, I. (2023). O'zbekistonda xorijiy investitsiyani jalb qilishni soliqlar vositasida rag'batlantirish yo'llari. *SAMARALI TA'LIM VA BARQAROR INNOVATSIYALAR JURNALI*, 1(5), 191-196.

50. Ibragimov, A. T. (2024). MILLIY IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTITSIYANI JALB QILISHNI SOLIQLAR VOSITASIDA RAG 'BATLANTIRISH. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 116-122.

51. Turayevich, I. A. (2024). Iqtisodiyotga Investitsiyalarni Jalb Qilish Va Boshqarishning O 'Ziga Xos Xususiyatlari. *Miasto Przyszłości*, 53, 1231-1237.

52. Azimov, B., Toshev, F., & Raximova, D. TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYA.

53. TEMPUS, I. (2016). Towards the Modernisation of Higher Education Institutions in Uzbekistan (MATCHES). *TEMPUS*, 4, 2007-2013.

54. Azimov, B. F., & Gulomov, O. H. (2017). Organizational structures of innovation support services: inter-organizational cooperation associations. *Инновационное развитие*, (6), 35-37.

55. Akhmedov, Y., Asadov, S., & Azimov, B. (2022, December). Two-sided estimation of linear approximation error second-order hypersurfaces. In *Journal of Physics: Conference Series* (Vol. 2388, No. 1, p. 012124). IOP Publishing.